

Produkcja prawa bliska kolejnego rekordu

Aktualizacja za III kwartał 2023 r.

31 października 2023 r.

W trzech pierwszych kwartałach 2023 r. przyjęto w Polsce 25,6 tys. stron maszynopisu aktów prawnych najwyższego rzędu. To wzrost o 19% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku – wynika z najnowszej aktualizacji „Barometru Prawa”. Jeśli to tempo utrzyma się w czwartym kwartale, będzie to największy przyrost prawa w historii.

Firma audytorsko-doradcza Grant Thornton w lutym 2015 r. zainaugurowała swój projekt badawczy „Barometr Prawa”, w ramach którego monitoruje na bieżąco zmienność polskiego systemu prawnego. Od tego czasu raz do roku publikuje raport na temat skali produkcji nowego prawa w Polsce, a co trzy miesiące przedstawia skrócone aktualizacje kwartalne.

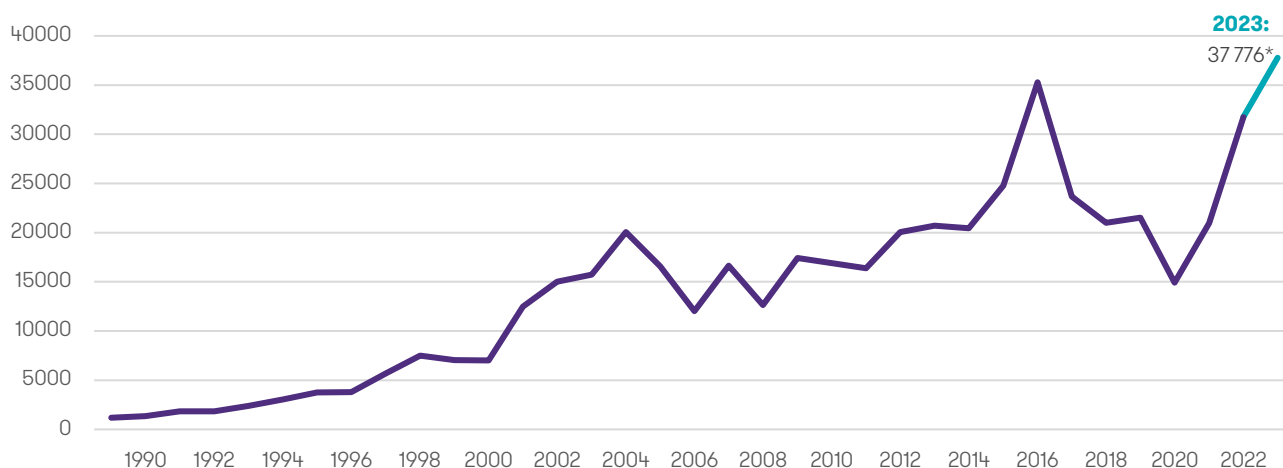
Wnioski płynące z najnowszej aktualizacji badania – po trzecim kwartale 2023 r. – nie przynoszą dobrych informacji. Od początku stycznia do końca września 2023 r. ustanowiono w Polsce 1394 akty prawne najwyższej rangi (ustawy, rozporządzenia i umowy międzynarodowe), składające się z **25 888 stron** maszynopisu. Oznacza to wzrost liczby stron o **19%** (4046 stron) w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku i o **80%** (11 509 stron) w porównaniu z analogicznym okresem 2021 roku.

Dynamiczny wzrost liczby nowych przepisów odpowiada przede wszystkim przyrost nowych rozporządzeń, a więc aktów wykonawczych administracji rządowej. W trzech pierwszych kwartałach bieżącego roku uchwalono 1244 tego typu akty, na które złożyły się 21 964 strony maszynopisu (wzrost rok do roku o 2905 stron, czyli 15%). W tym czasie uchwalono też 141 ustaw o łącznej objętości 3435 stron (wzrost o 1021 stron, czyli 42%) i ratyfikowano 9 umów międzynarodowych składających się z 489 stron (wzrost o 120 stron, czyli 33%).

Warto jednak zauważyć, że ponieważ wzrost stron ustaw miał wyższą dynamikę procentową niż wzrost liczby stron rozporządzeń, liczba stron rozporządzeń przypadająca na jedną stronę ustawy przez ostatni rok spadła – z 9 do 7. Nadal jest jednak historycznie wysoka (dwa lata temu wynosiła 5,5, a trzy lata temu – 3,2). Duża przewaga prawa wdrażanego na poziomie rozporządzeń nad prawem ustanawianym ustawami to niepokojące zjawisko z punktu widzenia transparentności procesu legislacyjnego, ponieważ rozporządzenia nie muszą być poddawane konsultacjom publicznym zgodnie z rygorem Regulaminu Pracy Rady Ministrów.

Jeśli przyjąć założenie, że wzrost produkcji prawa o 19% utrzyma się w IV kwartale, to w całym 2023 roku przyjętych zostałoby 37,8 tys. stron maszynopisu przepisów, czyli najwięcej w historii. Byłoby to 2,5 tys. stron więcej niż w rekordowym dotąd 2016 roku, kiedy liczba stron nowego prawa sięgnęła 35,3 tys. Byłoby to też niemal tyle samo, ile łącznie przyjęto nowego prawa przez całe lata 90.

Wykres 1. Liczba stron aktów prawnych, które ukazały się w Dzienniku Ustaw w poszczególnych latach

*Liczba stron aktów prawnych za cały rok 2023 skalkulowana przy założeniu, że w całym roku utrzymana zostanie dynamika odnotowana w pierwszych trzech kwartałach 2023 r., czyli 19% rok do roku.

Źródło: Opracowanie własne Grant Thornton na podstawie Dziennika Ustaw

Jeśli ktoś chciałby przeczytać wszystkie publikowane nowe akty prawne najwyższego rzędu, to w trzech pierwszych kwartałach 2023 r. miałby do przeczytania 137 stron każdego dnia roboczego, więc musiałby poświęcić na to średnio co najmniej **4 godzin i 34 minuty** (przy konserwatywnym założeniu, że na jedną stronę potrzeba średnio 2 minut). Warto mieć świadomość, że byłby to jednak nadal zaledwie wstęp do pełnego zrozumienia wchodzących w życie zmian – zdecydowana większość publikowanych ustaw i rozporządzeń to nowelizacje starych, funkcjonujących już aktów prawnych, a więc zawierają jedynie nieczytelne, wyrwane z kontekstu zdania czy akapity. Aby poznać ich sens, należy odnieść je do tekstów źródłowych, a to oznaczałoby konieczność analizy wielokrotnie większej liczby stron przepisów prawa.

“

*Końcówka kadencji parlamentu zwykle sprzyja przyrostowi nowych przepisów. Rząd oraz większość parlamentarna spieszy się z wdrożeniem aktów prawnych i przyspiesza prace merytoryczne i legislacyjne nad nimi, aby wyrobić się przed końcem kadencji. Być może jest to jeden z powodów, dla których produkcja prawa w ostatnich miesiącach jest tak wysoka. Obywatelom, w tym przedsiębiorcom, przydałby się oddech, dlatego dobrze byłoby, aby następny rząd i parlament były bardziej powściągliwe w tworzeniu nowych regulacji oraz, co jeszcze ważniejsze, jakość procesu legislacyjnego poprawiłaby się – komentuje **Tomasz Wróblewski**, Partner Zarządzający Grant Thornton.*

Zachęcamy do kontaktu:

Jacek Kowalczyk

Dyrektor Marketingu i PR

Grant Thornton

T: 505 024 168

E: jacek.kowalczyk@pl.gt.com

O Grant Thornton

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie. Wiedza, doświadczenie i zaangażowanie ponad 3 000 partnerów oraz 67 000 pracowników Grant Thornton dostępne są dla klientów w ponad 140 krajach. W Polsce działamy od 30 lat, a 1000-osobowy zespół oraz obecność w kluczowych aglomeracjach (Warszawa, Poznań, Katowice, Wrocław, Kraków, Toruń i Rzeszów) zapewniają nam bliski kontakt z klientami oraz umożliwiają realizację wymagających projektów w obszarze usług audytorskich, doradztwa podatkowego, doradztwa gospodarczego, prawnego oraz outsourcingu rachunkowości, kadr i płac bez względu na wielkość, rodzaj i lokalizację biznesu klienta. Klienci firmy to ponad 1800 podmiotów, w tym kilkadziesiąt spółek notowanych na GPW oraz firmy z top 500 największych przedsiębiorstw

Barometr
Prawa

działających w naszym kraju. Grant Thornton jest wyłącznym partnerem Grant Thornton International w Polsce. Więcej informacji na www.grantthornton.pl.